

jakož i tehdy, když při náležité opatrnosti musil seznati, že dlužníku přísluší námitky postoupenou pohledávku co do jsoucnosti neb rozsahu ohrožující (obdoba §§ 326, 368 a 1493 obč. zák., Randa vlastnictví § 20 O řádném vydržení). Právní názor odvolacího soudu nemá v zákoně opory. Poněvadž bezelstnost postupníkovy při postupu pohledávky jest jedním z hlavních předpokladů pro použití § 1396 obč. zák., zůstalo řízení, any nižší soudy potřebné důkazy neprovedly a zjištění neučinily, kusým a bylo proto podle § 510 c. ř. s. zrušiti nejen rozsudek soudu odvolacího, nýbrž i, poněvadž nelze věc učiniti zralou k rozhodnutí bez spolupůsobení prvního soudu, i rozsudek tohoto soudu a věc mu vrátiti, by, doplně řízení, znovu o věci rozhodl.

Čís. 10333.

Zásady §§ 932 a 1298 obč. zák. platí i na Slovensku.

Kdo uplatňuje redhibiční nárok, může žádati o uznání, že kupní smlouva jest zrušena, a žádati vrácení zaplacené kupní ceny. I když nežádá, by rozsudečným výrokem bylo určeno zrušení kupní smlouvy, stačí žádost o zaplacení kupní ceny. V důvodech rozsudečných jest však ustáliti, že kupní smlouva jest zrušena.

Na základě redhibičního nároku přísluší nárok na výlohy vzniklé zaplacením daně z obratu a útraty znaleckého posudku, vyžádaného od státního výzkumného ústavu.

Kdo se domáhá náhrady interese pro nesplnění nebo nesprávné splnění smlouvy, musí dokázati jen smluvní závazek, kdežto na odpůrci jest, by prokázal, že mu bez jeho viny nebylo lze smlouvu vůbec nebo řádně splniti.

(Rozh. ze dne 20. listopadu 1930, Rv I 1773/29).

Proti žalobě pražské firmy proti slovenské firmě o zaplacení kupní ceny za textilní zboží namítla žalovaná firma započtením vzájemné pohledávky. **O b a n i ž š í s o u d y** uznaly podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by o žalobě dále jednal a znovu rozhodl. V otázkách, o něž tu jde, uvedl v

d ů v o d e h:

Dovolání, opírajícímu se o dovolací důvody čís. 2, 3 a 4 § 503 c. ř. s., nelze upřítí oprávnění. Žalovaný domáhá se k započtení proti žalobcově pohledávce určení, že mu přísluší vzájemný nárok na náhradu této škody a ušlého zisku: 1. vrácení tržové ceny za 71 metrů shantungu, 2.627 Kč 2. náhradu zaplacené 2% daně z obratu 52 Kč 54 h, 3. náhradu útrat spojených s prozkoumáním zboží státním zkušebním a výzkumným ústavem pro textilní průmysl v Brně 235 Kč 20 h, 4. náhradu výloh zaplacených odběratelům za zhotovení 17 obleků 1.840 Kč, 5. 20% ušlý zisk

525 Kč 40 h. Částky účtované pod čís. 1, 2 a 3 může požadovati na základě nároku ze správy (§ 932 obč. zák.); částky pod čís. 4 a 5 jako náhradu škody a ušlého zisku následkem zaviněného nesplnění smlouvy nebo nedodržení smlouvy (§ 1298 obč. zák.) spolusmluvníkem. Tytéž zásady platí i v právu platném na Slovensku, kdež smlouva kupní byla ujednána (Žilina). Kdo uplatňuje nárok redhibiční, třebas jen k započtení, musí tvrditi a dokázati kromě jiného: a) vadu zboží, to jest nedostatek vlastností smluvených, neb obvyklých, b) že vada zboží překáží jeho řádnému užívání a c) že vada jest nenapravitelná. Kdo uplatňuje nárok na náhradu škody neb ušlého zisku z činu nedovoleného, musí tvrditi a prokázati odpůrcovo zavinění; kdo se domáhá náhrady škody neb ušlého zisku pro nesplnění neb pro nenáležitě splnění smlouvy, musí dokázati smluvní závazek a jest na odpůrci, by prokázal, že mu bez jeho zavinění nebylo splnění smlouvy možné. Těmto požadavkům žalovaný v podstatě dostal. Tvrdil v žalobní odpovědi, že koupil od žalobce prostřednictvím Oskara W-a látku »shantung«, kteréžto zboží mu bylo prodáno a předáno jako »prima, úplně spolehlivý tovar«, že se však šaty, které si z látky té daly jeho zákaznice ušít, v krátku rozpadly a že mu zákaznice daly šaty ty k dispozici, že látka byla towarem málocenným, nepatrné pevnosti, nemajícím nároku na označení jako »dobrý tovar«, že zákaznicím škodu nahradil a žádá, poněvadž žalobkyně svůj smluvní závazek řádně svou vinou nesplnila, přisouzení náhrady škody, kterou tím utrpěl, jakož i náhradu ušlého zisku. Žalovaný výslovně sice netvrdil, že nepevnost zboží brání jeho řádnému užívání a že vadu tu nelze napravit, avšak toto tvrzení bylo vtomně obsaženo v jeho údajích, že se šaty, zhotovené z koupené látky, po krátkém upotřebení rozpadly. Kdo uplatňuje nárok redhibiční, může žádati o uznání, že kupní smlouva jest zrušena a žádati vrácení zaplacené kupní ceny. I když nežádá, by rozsudečným výrokem bylo určeno zrušení kupní smlouvy, stačí žádost o vrácení zaplacené kupní ceny. Ovšem v důvodech rozsudečných bude nicméně nutno ustáliti, že smlouva trhová jest zrušena, neboť jest to předpokladem nároku na navrácení trhové ceny (srv. Staub Pisko kom. k čl. 347 obch. zák. § 37). Tak tomu jest i v souzeném případě, kde žalovaný započtením uplatnil nárok na vrácení trhové ceny pro vadnost dodané látky, jak již správně uznal první soud. Na základě nároku redhibičního přísluší žalovanému dále jen nárok na útraty, jež mu vzešly buď vadností zboží, buď právním jednáním a jeho zrušením. Sem patří uplatněný nárok na výlohy vzniklé zaplacením daně z obrátu a útraty znaleckého posudku vyžádaného před sporem žalovaným od státního výzkumného ústavu (viz Ehrenzweig *Das Recht der Schuldverhältnisse* 1928 str. 225 a rozh. Gl. Ung. N. F. čís. 3699). Pokud se tedy žalovaný započtením domáhá pod 1—3 těchto částek, jest na ně hleděti jako na nároky ze správy, byť i je mylně označoval jako nároky na náhradu škody, neboť z celého jeho přednesu vyplývá, že se vůle jeho nesla k tomu je uplatniti jako nároky ze správy vzniklé vadností zboží, při níž ovšem na vině prodatelově nezáleží. Pokud se však domáhá náhrady další škody pod č. 4. a 5., jež mu vzešla tím, že nahradil zákaznicím

výlohy spojené s ušitím šatů z vadné látky, a pokud se domáhá náhrady ušlého 20% zisku, jest předpokladem nároků těch prodatelovo zavinění, neboť, kdo zboží předá, jest práv vždy ze škody jím zaviněné. V tom směru však platí pravidlo, podle něhož musí ten, kdo se domáhá náhrady interese pro nesplnění neb nesprávné splnění smlouvy, dokázati jen smluvní závazek, kdežto na odpůrci jest, by prokázal, že mu bez jeho viny nebylo lze smlouvu vůbec nebo řádně splniti. Je zde tudíž břímě průvodní obráceno proti případu, kdy se uplatňuje náhrada škody ex delicto, ve kterém případě musí ten, kdo se náhrady domáhá prokázati škodu, delikt, odpůrcovo zavinění i příčinnou spojitost mezi škodou a deliktem (§ 1295 obč. zák.).

Čís. 10334.

K nároku ze správy stačí, že maso krávy koupené na porážku bylo uznáno příslušným úředním orgánem za nepoživatelné.

(Rozh. ze dne 20. listopadu 1930, Rv I 155/30).

Žalobce koupil od žalovaného krávu na porážku. Ježto maso poražené krávy bylo zvěrolékařem uznáno za nezpůsobilé k požívání a bylo nařízeno předání poražené krávy pohodnému, domáhal se žalobce na žalovaném vrácení kupní ceny. Žalobě bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

K oprávnění nároku ze správy stačí skutečnost, že maso krávy koupené na porážku bylo uznáno příslušným úředním orgánem za nepoživatelné. Z účelu koupě krávy na porážku jest zřejmo, že smluvními stranami bylo předpokládáno, že maso z poražené krávy bude příslušným úředním orgánem uznáno za způsobilé k požívání, což se nestalo.

Čís. 10335.

Usnesení opatrovnického soudu, jímž schválen postup nemovitosti otcem nezletilému dítěti, není oprávněno napadati rekursem jiné nezletilé dítě postupitelovo vlastním jménem, nýbrž jen, pokud rekursem hájí zájmy nezletilce, nabyvšího nemovitost, ale tento rekurs mohlo by podati jen ve lhůtě běžící tomuto nezletilci.

(Rozh. ze dne 20. listopadu 1930, R II 383/30).

Do usnesení p r v é h o s o u d u, jímž byla ohledně nezl. Josefa Ž-a opatrovnický schválena odstupní smlouva, podala rekurs jeho sestra, nezl. Ludmila Ž-ová. R e k u r s n í s o u d zrušil napadené usnesení a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.